

Letter 191

****From:** Vincent van Gogh**

****To:** Theo van Gogh**

****Location:** The Hague**

****Date:** between Thursday, 1 and Saturday, 3 December 1881**

Original Text

> den Haag Dec 1881. Waarde Theo, Zoo als ge ziet schrijf ik U uit den Haag Sedert Zondag II. ben ik hier. Zooals ge weet bestond er plan Mauve voor eenige dagen te Etten zou zijn komen logeeren, ik vreesde daar niet van komen zou of dat het wat al te kort zou zijn & dacht ik ga 't eens op een andere manier probeeren & zoo mogelijk wat meer radikaal afdoende. Ik sprak tot Mauve & zei vind ge goed ik maar eens royaal voor een maand of zoo 't U wat lastig kom maken – dan ben ik na verloop van dien tijd door de allereerste petites misères van het schilderen & ga dan naar 't Heike terug. Wel Mauve heeft me dadelijk voor een stil leven bestaande uit een paar oude klompen & andere voorwerpen geïnstalleerd & dus kon ik aan 't werk tijgen. En s'avonds ga ik ook naar hem toe om te teekenen Ik ben gelogeerd vlak bij M. in een klein logement waar ik f 30 per maand betaal voor kamer & ontbijt. Dus als ik reken op de f 100 van U dan is het te doen En Mauve geeft mij hoop ik betrekkelijk spoedig nu iets verkoopbaars zal maken. Enfin Mauve zei “ik heb altijd gedacht dat ge een droogkloot waart doch nu zie ik dat dit zoo niet is” en ik kan U verzekeren dat dit ronde woord van M. mij meer genoegen doet dan een heele karrevracht jesuitische complimentjes mij zouden geven. Mauve zal U misschien zelf binnen kort wel eens schrijven. “Intusschen” ben ik naar Amsterdam geweest J.P.S. was nog al boos ofschoon hij zulks in meer gepolijste woorden uitte dan God verdom je Maar dat neemt niet weg dat ik geen spijt heb van mijn bezoek aldaar Wat nu verder te doen – want ge moet weten dat ik niet minder verliefd retourneerde dan ik kwam. Evenwel niet omdat mij geencourageerd had Integendeel zij maakte me voor een moment of liever zoowat 24 uren verbazend melankoliek Doch toen ik doordacht meende ik aan zeker iets te merken “ça marche pourtant” Toen ik doordacht, zeg ik, en dat wat verder dan de romantiek of sentimentaliteit denkt. Maar 't wordt hoe langer hoe minder “aardbeien plukken in de lente”, – tant mieux – de “aardbeien” zullen op hun tijd ook wel nog eens weer opdokken! Ik ben ook nog even bij Willemien geweest die er goed uitziet en gezond & opgewekt. Wat wordt of liever wat is zij een lief meisje. Ik ben ook eens bij den Hr Tersteeg geweest & van de schilders ontmoette ik (de vroolijke) Weissenbruch en Jules Bakhuyzen & de Bock. Kortom Theo ik zal met den dag meer realist worden in alle dingen denk ik is Goddank ook iets erg réeels Nu weest gegroet ook van Mauve & Jet en geloof me, t. à t. Vincent Zoodra ik van Mauve mag zal ik U weer een teekening sturen maar M. zegt al mijn moet ik bewaren. Vooral figuurstudies. Maar binnen betrekkelijk korten tijd zegt M. zal ik kleine aquarellen leeren maken.–

Translation

> The Hague, Dec. 1881. My dear Theo, As you see, I'm writing to you from The Hague. I've been here since last Sunday. As you know, had planned to come and stay in Etten for a few days. I was afraid nothing would come of it or that it would be all too short and thought, I'll go and try it another way, and if possible deal with it somewhat more drastically. I spoke to Mauve and said, would you approve if I were to come and trouble you for a good month or so – then when that time is up I'll be past the first petty vexations of painting and will go back to Het Heike. Well, immediately installed me in front of a still life consisting of a couple of old clogs and other objects, and so I could set to work. And I also go to him in the evenings to

draw. I'm staying near in a small boarding-house where I pay 30 guilders a month for bed and breakfast. So if I count on the 100 francs from you then I can manage. And Mauve gives me hope that I'll be making something saleable quite soon. Anyway, Mauve said, 'I always thought you were a bloody bore, but now I see that this isn't so', and I can assure you that these plain-spoken words from M. give me more satisfaction than a whole cartload of Jesuitical compliments would give me. may write to you himself soon. 'Meanwhile' I've been to Amsterdam. was rather angry, although he expressed it in more polished words than God damn you. But all the same, I don't regret my visit there. What to do now – because I must tell you that I didn't return less in love than I went. Not because encouraged me, though. On the contrary, for a moment or rather 24 hours or so she made me extremely miserable. But on reflection, I thought I'd noticed from a certain something that 'things are progressing anyway'. On reflection, I say, reflecting on more than things romantic and sentimental. But it's becoming less and less like 'picking strawberries in the spring' — so much the better – the 'strawberries' will crop up later in their own good time! I also went briefly to see , who looks well and healthy and cheerful. What a sweet girl she's becoming, or rather is. I've also been to see , and of the painters I've met (the merry) and and . In short, Theo, every day I'll become more of a realist in all things, I think. , thank God, is also something very real. Well, I send you regards, also from , and believe me, Ever yours, Vincent As soon as lets me, I'll send you another drawing, but M. says I have to save all my . Especially figure studies. But M. says I'll be learning to make watercolours within a relatively short time.

Notes

1. Mauve the Strickers Regarding 's plan to visit Etten, and . In fact, ' rejection of Vincent also influenced his decision to leave Amsterdam and go to The Hague.
2. F 63 / JH 920 (). See cat. Amsterdam 1999, p. 31 (n. 4).
3. Mauve The boarding-house must therefore have been close to Uilebomen 198 (now the Zuid-Oost-Buitensingel) in The Hague, where was living at the time.
4. Meaning: 'directe' (candid), 'onopgesmukte' (plain-spoken).
5. Kee Vos Uncle Stricker Van Gogh had spent three days in Amsterdam, hoping to see (). 'Meanwhile' is an ironical reference to a remark made by ().
6. This saying originated with Theo; .
7. Meaning: 'opduiken' (turn up, crop up).
8. Willemien Kee , who was 19 at the time, had meanwhile moved to Haarlem and was keeping Vincent up to date regarding ().
9. Weissenbruch 's nickname was 'De vrolijke Weiss' (The merry tune);

Letter 554

****From:** Vincent van Gogh**

****To:** Theo van Gogh**

****Location:** Antwerp**

****Date:** on or about Friday, 22 January 1886**

Original Text

> Waarde Theo, Een paar dagen heb ik nu ginder geschilderd & het bevalt er mij goed. Vooral omdat er allerhand slag van schilders zijn en ik op heel uiteenlopende manieren zie werken – wat ik nooit gehad heb – anderen veel zien werken Het is verreweg 't beste ik er een heelen tijd blijf – want de modellen zijn er goed & het zal zoo beter uitkomen. Wat ik U al meer gezegd heb zeg ik nog eens van de onkosten van het schilderen & de modellen maakt

gij U geen juist denkbeeld & het is veel moeilijker dan gij blijkbaar weet als men alleen werkt vooral— Maar we willen hopen dat er op deze manier verbetering kome— Maandag krijgen we nieuwe modellen — dan begin ik eigenlijk voor goed— Ik zou nu juist tegen Maandag een groot doek moeten gehad hebben — ook is me uitdrukkelijk gezegd ik nog weer andere borstels &c moet hebben behalve de mijnen— Maar ik heb geen geld meer— Het presseert dus werkelijk en ik wenschte dus wel gij deed wat gij kondt want ik doe ook wat ik kan en het blijft voortdurend zoo dat er haast geen eten overschiet— S'avonds ga ik er teekenen ook — maar de lui van de teekenklas vind ik dat slecht en glad verkeerd werken De schilderklas is beter en zooals ik U reeds meen geschreven te hebben er zijn van allerlei lui en van allerlei leeftijd zelfs ouder dan ik wel een stuk of 5 Ik werk op 't moment aan een kinderkop. Het zou me een uitkomst wezen indien ik tegen Maandag Uw brief reeds hebben kon— Wat ik U schreef over kleeren die ik noodig zou hebben is ook nog al urgent Ik heb voorloopig dadelijk een paar kennissen er gemaakt die de dingen gezien hadden die ik had gebracht om aangenomen te worden Bij de studies van leerlingen van vroeger die er hangen zijn verduiveld goede. Er hangen er van Neuhuys en Huibers o.a. Maar de mooiste is misschien van een amerikaan ik weet den naam echter niet — een naaktstudie van een oud man men zou zeggen als een Fortuny of Regnault Ik geloof niet dat ik een korteren weg kan inslaan om vooruitte komen en hetzij ik later naar buiten ga 't zij ik nog op een atelier te Parijs zal komen in alle geval is het goed ik eens veel zie schilderen en vooral geregeld naar model blijve werken zooveel als maar eenigzins mogelijk is— Gegroet — ik schrijf U in haast omdat ik weer weg moet. Maar doe toch uw uiterste best me niet te laten wachten want het werk hangt er van af en ik verzeker U dat in alle geval ik het toch nog moeilijk genoeg zal hebben. Met een handdruk b à t Vincent

Translation

> My dear Theo, I've been painting there for a few days now and it suits me very well. Above all because there are all sorts of painters there, and I see them working in very diverse ways — something I've never had — often seeing other people at work. It's by far the best for me to stay there for a long time — for the models there are good and it'll work out better that way. I say again what I've already said to you before, you've formed a false impression about the expenses of painting and the models, and it's much harder than you evidently realize, particularly when one works alone. But we'll hope that this way there might be some improvement. We're getting new models on Monday — that's when I actually start properly. Now I ought to have had a large canvas by Monday — I've also been explicitly told that I have to have other brushes &c. besides what I have. But I've no money left. So it's really pressing, and so I do wish that you'd do what you could, for I'm also doing what I can, and it's constantly the case that there's hardly anything left for food. In the evenings I go and draw there, too — but I think that the fellows in the drawing class work badly and in completely the wrong way. The painting class is better, and as I believe I already told you there are all sorts of people of all ages, at least 5 or so even older than me. At the moment I'm working on a head of a child. It would be a great help to me if I could have your letter by Monday. What I wrote to you about clothes I need is also rather urgent. So far I've already made a few acquaintances there, who had seen the things that I'd taken in in order to be admitted. There are devilish good ones among the studies by past students that are hanging there. There are things by and , among others. But perhaps the best one is by an American, I don't know the name, though — a nude study of an old man, one would say like a or . I don't think that I can take a shorter route to progress, and whether I go to the country later or come to a studio in Paris, in any event it's good for me to see a lot of painting and above all

keep working regularly from models, as much as is in any way possible. Regards — I'm writing to you in haste because I have to go out again. But still do your utmost best not to keep me waiting, for the work depends on it, and I assure you that it'll be hard enough for me in any event. With a handshake. Yours truly, Vincent

Notes

1. It emerges from that Van Gogh painted a large work of two wrestlers.
2. Vinck In the 'Classical Statues' class with :
3. See for this painting class: cat. Amsterdam 2001, p. 13.
4. Van Gogh is referring to Guiliam Baix (he was 33), De Craecker (40), Paul Raeymaeckers (35) and Frans Swaenen (38).
5. This 'head of a child' is not known.
6. Jan Derk Huibers The Dutch artist had been a student at the Antwerp Academy before 1885.
7. We do not know which former American student this might be.

Letter 238

From: Vincent van Gogh

To: Theo van Gogh

Location: The Hague

Date: Friday, 9 June 1882

Original Text

> Waarde Theo, Weinig dingen hebben in den laatsten tijd mij zooveel genoegen gedaan als daareven van t'huis zulke dingen te hooren als mij zeer geruststellen betrekkelijk omtrent hunne stemming. Sien is me komen zeggen er op mijn atelier een pak gekomen was en ik heb haar gezegd het te gaan open maken en te zien wat er in was & in geval er een brief in was dien mede te brengen Zodoende weet ik dat zij een heel pak met allerlei goed boven- & ondergoed gestuurd hebben en sigaren en in den brief was nog ingesloten f 10. Ik kan U niet zeggen hoe het mij nu juist trof dat is beter dan ik 't mij voorgesteld had alleen zij weten nog niet een & ander Doch het is mij toch een groote gerustheid Ik ben maar zwak en flauw Theo, en absoluut absoluut ik rust hebben wil ik beter worden dus is mij alles welkom wat vrede is. Maar voor ik hier lag had ik het kwader dan nu en nu vooral moet gij wel weten het niet erg is, en slechts een korten tijd van behandeling hier noodig wezen zal om me weer in orde te maken. Ik wilde U onmiddellijk berigten dat van Pa en Moe omdat ik dacht dat zulks ook U genoegen zal doen. Sien gaat denkelijk Maandag a.s. weg want ik vind zij nu nergens beter kan zijn dan in 't gesticht en tegen half Junij kan zij teregt Doch zij wilde nu blijven om mij maar ik wil dat niet. Ik heb mijn perspectiefboeken hier en een paar deelen Dickens o.a. Edwin Drood in Dickens zit ook perspectief. Sapperloot wat een artist Er is geen mensch die het zoo kan als hij. Ik hoop dat het een goeden invloed op mijn teekenen hebben moge ik eens wat stil leg want het leidt er soms toe men meer oog op de dingen krijgt wanneer men er een tijd lang niet aan werken kan, en later alles om zoo te zeggen nieuw en frisch terugvindt. Het gezicht uit het raam van de ziekenzaal is voor mij prachtig: werven, de gracht met aardappelschuiten achterkanten van afgebroken wordende huizen met arbeiders, met een brok tuin en op het volgende meer verwijderde plan de kaai met de rij boomen & lantaarns een gecompliceerd hofje met bijbehorende tuintjes en verder al de daken 't geheel à vol d'oiseau maar s'avonds & s'morgens vooral door het lichteffekt mysterieus als b.v. een Ruysdael of van der Meer. Alleen het te teekenen mag ik niet en zou het ook niet

kunnen zoolang ik zoo zwak ben. Maar ondanks het verbod om op te staan kan ik s'avonds niet laten er naar te gaan kijken. Schrijf mij eens spoedig ik vond het toch zoo gevallen van 'thuis en juist nu deed het mij zooveel genoegen. De rust doet mij zoo goed en stemt mij zooveel kalmer en neemt de zenuwachtigheid waar ik in den laatsten tijd zooveel last van had weg. En het is hier in de zaal voor mij niet minder interessant als in de wachtkamer 3e klasse Alleen teekenen mag en kan ik nog niet Adieu, ik hoop gij mij eens zult kunnen schrijven. geloof me t. à t. Vincent Ik vond het zoo aardig dat dit nu juist van t'huis kwam dat ik het U dadelijk wilde schrijven. Tegelijk spreekt het vanzelf dat ik nu geen goed er meer bij noodig heb Ik heb naar huis geschreven om te bedanken & te zeggen ik hier was Gij weet het adres is Gasthuis Brouwersgracht 4 Klasse Zaal 6 N 9.

Translation

> My dear Theo, Few things have given me so much pleasure recently as hearing reports from home just now that greatly reassure me as to their mood. came to tell me that a package had arrived at my studio and I asked her to go and open it and see what was inside, and if there was a letter to bring it with her. That's how I know that they've sent a whole package with all sorts of clothing, over- and underclothes, and cigars, and 10 guilders were enclosed with the letter. I can't tell you how it affected me, especially now — it's better than I expected — but they still don't know about one thing and another. Yet I'm greatly reassured. I'm weak and faint, Theo, and I absolutely, absolutely have rest if I'm to get better, so I welcome everything that means peace. But before I lay here I was worse than now, and the main thing you should know now is that it isn't bad, and only a short period of treatment here will be needed to get me back on my feet. I wanted to let you know about right away because I thought it would please you too. will probably leave next Monday, for I believe that there's no better place for her than in a hospital now, and she can be admitted around mid-June. But now she wanted to stay for my sake, but I don't want that. I have my perspective books here and a few volumes of , including Edwin Drood. There's perspective in Dickens too. By Jove, what an artist. There's no one to match him. I hope that lying still for a little may have a good influence on my drawing, because sometimes you see things better when you aren't able to work on them for a while, and everything seems new and fresh, so to speak, when you come back to it later. The view from the window of the ward is splendid to me: wharves, the canal with potato barges, the backs of houses being demolished, with workers, a bit of garden and in the next, more distant plane the quay with the row of trees and lamp-posts, a complicated court with its gardens, and also all the roofs, all seen in a bird's-eye view, but made mysterious in the evening and morning above all by the light effect like, for example, a or . But I'm not allowed to draw it, and couldn't anyway as long as I'm so weak. But despite not being allowed to get out of bed, in the evening I can't resist going over to look at it. Write to me soon. It was so kind of home and gave me so much pleasure, especially now. The rest is doing me so much good and making me much calmer and taking away the nervousness I've suffered from so much recently. And here in the ward it's no less fascinating for me than the 3rd-class waiting room. But I may not and cannot draw just yet. Adieu, I hope you'll write to me. Believe me Ever yours, Vincent I thought it was so nice that this came from home, especially now, that I wanted to write to you directly. Also, needless to say, I don't need any more clothes now. I've written home to thank them and to tell them I was here. You know the address is Hospital Brouwersgracht 4th Class Ward 6, No. 9.

Notes

1. Sien father When exactly left is not known. On Tuesday, 13 June she visited Vincent in the hospital, as shown by in combination with his 's account of his visit (cited in). In of 22 June Van Gogh says that she is then in the hospital in Leiden.
2. Means: 'het ziekenhuis' (the hospital).
3. Armand Cassagne Van Gogh might be referring here to and by among other works. See cat. Amsterdam 1996, pp. 19-21.
4. Charles Dickens (1870) is the last work by , and because of his death was only half finished. As a result the mysterious disappearance of Edwin Drood in this detective story – in which his opium-addicted uncle probably had a hand – was never explained.
5. Read: 'lig' (lie).
6. Jan Vermeer of Delft E.J.T. Thoré . Like (under the pseudonym W. Bürger) in his (1860) and many of his contemporaries, Van Gogh consistently referred to this artist as 'Van der Meer'.
7. Means: 'aangenaam, vriendelijk' (kind, friendly).
8. parents The received this letter on Saturday, 10 June, and Mr van Gogh wrote to Theo about it on 14 June, after he had been to visit Vincent (FR b2240). For the text,